

ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ
Факультет економіки та менеджменту
Кафедра філософії та соціально-політичних наук

Затверджую:
Декан факультету

проф. Є. В. Мироненко / /
«_3_» ____09____ 2024_р.

Розглянуто і схвалено
на засіданні кафедри філософії та СПН
Протокол №1 від 3.09.2024р.

В. о. завідувача
доц. О.П. Кваша / / кафедри

**Робоча програма навчальної дисципліни
«ПОЛІТИКА ТА ЕКОНОМІКА»**

Розробник: О. В. Шимко, канд. іст. наук

Краматорськ – Тернопіль 2024

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Актуальність вивчення дисципліни у зв'язку із завданнями професійної діяльності та навчання. Курс «Політика і економіка» є обов'язковим навчальним предметом у системі вищої освіти України. Вивчення дисципліни допоможе сформувати у майбутніх фахівців об'єктивне політичне мислення й культуру, надасть їм необхідну допомогу в збагненні сутності й змісту складних соціально-економічних явищ і процесів.

Знання дисципліни «Політика і економіка» служить для вироблення навиків системного та комплексного підходів до вирішення теоретичних та прикладних завдань.

Статус дисципліни: обов'язкова дисципліна циклу професійної підготовки.

Передумови для вивчення дисципліни: «Філософія політики», «Загальна теорія політики».

Постумови вивчення дисципліни: «Політична глобалістика», «Політичні еліти і лідерство», «Політична культура».

Мова викладання: українська.

Обсяг навчальної дисципліни та його розподіл за видами навчальних занять:

- загальний обсяг становить 120 годин / 4,0 кредити, в т.ч.:
- денна форма навчання: лекції – 30 годин, практичні – 15 годин, самостійна робота студентів – 75 годин;
- заочна прискорена форма навчання: лекції – 4 год., практичні – 4 год., самостійна робота студентів – 97 год.;
- заочна форма навчання: лекції – 4 год., практичні – 4 год., самостійна робота студентів – 112 год.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна/заочна прискор. форма навчання
Кількість кредитів – 4,0	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки	Обов'язкова	Обов'язкова
Модулів – 1	Спеціальність підготовки: 052 «Політологія»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	3-й / 2-й
Індивідуальне завдання: Реферат		Семестр	
Загальна кількість годин – 120 год.		3-й	5-й / 3-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 год. 45 год. Самостійної роботи - 75	Освітньо-кваліфікаційний рівень: Бакалавр (перший)	30 год.	4 год
		Практичні, семінарські	
		15 год.	4 год
		Самостійна робота	
		75 год.	97/112
		Індивідуальні завдання: 10 год.	
Вид контролю: ЗАЛК			

3. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. **Метою** викладання навчальної дисципліни «Політика і економіка» є повний та всебічний аналіз теоретико-концептуальних основ економічної політики держав світу, визначення оптимальних стратегій економічного реформування України на сучасному етапі.

3.2. Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Політика і економіка» є:

- формування у студентів цілісного уявлення про взаємозв'язок політики та економіки;
- формування знань про генезу сучасних економічних теорій;
- формування у студентів знань про взаємозв'язок політичного режиму та економічної системи;
- формування знань про теоретичні засади економічної трансформації від планової до ринкової економічної системи;
- вивчення теорій та моделей модернізації економічних систем держав, що розвиваються;
- вивчення особливостей функціонування найефективніших економічних систем сучасного світу.

3.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні: **Знати:**

- особливості генези сучасних економічних теорій та їх сутність;
- політичні та економічні детермінанти суспільного розвитку згідно лібертаріанської, інституційної, ліберальної та кейнсіанської теорій;
- основні теорії та особливості економічної трансформації держав постсоціалістичного простору;
- особливості перебігу успішних трансформацій та причини поразок трансформаційного процесу в державах посткомуністичного простору;
- проблеми та перспективи співробітництва України з міжнародними фінансовими організаціями (СОТ, МВФ, СБ, ЄБРР);
- основні теорії модернізації економічних систем держав, що розвиваються;
- концептуальні основи стратегії сталого економічного розвитку та можливості її застосування в Україні;
- ключові аспекти проблеми економічної нерівності у сучасному світі та існуючі теоретичні рекомендації її подолання;
- формування та інституційні особливості функціонування економічних систем високо розвинутих держав Західної Європи, Північної Америки і Південно-Східної Азії; – основні проблеми економічного розвитку України на сучасному етапі та шляхи їх подолання.

– **Вміти:**

- характеризувати поняття та категорії економічної науки;
- визначати історичні типи економічних систем світу;
- збирати, систематизувати й аналізувати факти та явища економічного життя, здійснювати їх порівняльний та системний аналіз, застосовувати опрацьовану інформацію у практичній діяльності;
- виявляти проблеми економічної політики Української держави на різних етапах її розвитку;
- на основі сукупності знань про основні положення концептуальних документів у галузі економічної політики аналізувати взаємодію внутрішніх і зовнішніх факторів та їх вплив на економічну систему держави;
- здійснювати інституційний аналіз та встановлювати корелюючі фактори взаємовпливу економічної, політичної, освітньої та соціокультурної підсистем на стабільність та функціонування соціальної системи;

- характеризувати сучасні економічні теорії, їх переваги та недоліки у сфері практичного застосування;
- здійснювати логіко-структурний, системний та факторний аналізи взаємовпливів економічної та політичної систем;
- здійснювати комплексний аналіз економічних систем сучасних держав у їх взаємозв'язку з міжнародною економічною системою.

4. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

При викладанні навчальної дисципліни «Політика і економіка» увага приділяється оволодінню здобувачами такими загальними та спеціальними компетентностями, як:

ЗК01. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК04. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК06. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

СК01. Здатність використовувати категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.

СК02. Здатність застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.

СК03. Здатність описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.

СК05. Здатність аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у політичній сфері, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів політичної науки.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен продемонструвати достатній рівень сформованості наступних програмних результатів навчання:

РН06. Знати свої права та обов'язки як члена демократичного суспільства та використовувати їх у професійній діяльності.

РН07. Розуміти історію, закономірності та етапи розвитку предметної сфери політології, знати її цінності та досягнення.

РН08. Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.

РН09. Вміти застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.

РН12. Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.

Здобувачі вищої освіти, вивчаючи навчальну дисципліну «Політика і економіка», опановують систему знань і навичок:

Знання:

Зн1 Концептуальні наукові та практичні знання з дисципліни.

Зн2 Критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання.

Уміння/навички:

Ум1 Поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на

рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання;

майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання;

уміння працювати з монографічними, довідково-статистичними, електронними джерелами з соціально-економічної та соціально-філософської проблематики;

уміння критично осмислювати лекційний та позалекційний навчальний матеріал.

Комунікація:

вміння доносити до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації;

збір, інтерпретація та застосування політекономічних даних;

вміння спілкуватися з професійних питань.

Відповідальність та автономія:

AB1 Управління складною технічною або професійною діяльністю .

AB2 Спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах

AB3 Формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1. Змістовий модуль 1. Теоретичні основи економічної політики.

Тема 1. Взаємозв'язок політики та економіки.

Література [1; 11; 12; 14; 18]

Взаємозв'язок політики та економіки. Мета економічної політики (безробіття, його різновиди, закон Оукена, крива Філіпса, поняття та різновиди інфляції, методи її подолання). Функції держави у ринковій системі (типи ринків, стихійні й нестримні ринки, неформальні ринки, методи регулювання ринків, фінансова політика держави, крива Лафера, соціальні функції держави, коефіцієнт Джині). Проблема (не)доцільності політичного регулювання економічних процесів у призмі теореми Коуза. Еволюція поглядів на економічну політику (меркантилізм, фізіократія, фритредерство, лібералізм, марксизм, монетаризм, кейнсіанство). Економічна політика у призмі сучасних економічних теорій (поведінкові підходи до державного регулювання поведінкою споживачів, каскад доступної інформації, теорія перспективи, базова точка зміщення, недооцінка майбутнього, помилка кон'юнкції, ефекти фреймінгу). Концепція «трагедії спільного» М. Олсона і необхідність державного втручання з метою нейтралізації «ринкових провалів».

Тема 2. Генезис сучасних економічних теорій.

Література [1; 7; 11; 12; 14]

Неолібералізм і соціальне ринкове господарство (економічний лібералізм, чиста ринкова економіка Л. Мізеса, теорія спонтанного порядку Ф. Хайєка, теорія економічних порядків В. Ойкена, чиказька школа економічної думки, концепція соціального ринкового господарства). Монетаризм у сучасній економічній теорії (становлення і теоретичні засади монетаризму, економічні погляди М. Фрідмана). Теорії сучасного консерватизму (теорія раціональних очікувань, теорія пропозиції, теорія недосконалої інформації). Некейнсіанство і посткейнсіанство (теорії некейнсіанства, ліве кейнсіанство, монетарне кейнсіанство, нове кейнсіанство). Інституціоналізм у сучасній економічній теорії (теорія техноструктури Ф. Гелбрейта, економіка домінування Ф. Перру, методологія Р. Хейлбронера, інституціонально-соціологічний підхід Г. Мюрдаля, теорії Д. Норта, О. Вільямсона, Е. Острома, теорія ігор Дж. Неша). Неординарні економічні теорії (теорія Й. Шумпетера, концепція множинності моделей соціалізму О. Ланге, модель „витрати – випуск” В. Леонтьєва). Теорія

раціонального вибору та її критика (теорія раціонального вибору фон Неймана і Моргенштерна, теорія обмеженої раціональності Герберта Саймона, критика теорії раціонального вибору з психологічних позицій (Данієл Канеман, Гарольд Лассуел). Лібертаріанський патерналізм і державне регулювання економічної поведінки громадян (Річард Талер, Кас Санстейн). Проблеми (не)можливості економічного прогнозування (у призмі теорій Насіма Талеба, Данієла Канемана, Філіпа Тетлока).

Тема 3. Політичний режим та економічна система.

Література [1; 6; 7; 18; 19]

Закономірності економічного процвітання в умовах авторитаризму та демократії (марнотратність авторитарних режимів, довгострокові і короткострокові економічні проекти в умовах демократій та авторитаризмів, монархічна та республіканська форми авторитаризму і економіка). Безпосередні та опосередковані фактори впливу політичного режиму на економічний розвиток.

Кореляція „політичний режим – економічний розвиток” у призмі соціологічної теорії Р. Інглєгарта. Економічний розвиток у контексті корелюючих взаємозв’язків „політичний режим – економічна система – система освіти – інституціоналізоване суспільство” – соціокультурна система. Теорія інклюзивних та ексклюзивних інститутів Дж. Робінсона і Д. Ажемоглу. Неоінституційна теорія порядків відкритого та закритого доступу (Д. Норт, Дж. Волліс, Б. Вайнгест).

Безстрокові організації, деперсоніфіковані інститути. Нетривкі, базові й зрілі природні держави та економічний розвиток. Порядки відкритого доступу та економічний розвиток. Автократії радянського типу і економічна система. Закономірності економічного розвитку в умовах відсутності ринкової економіки. Нелегальні ринки в умовах радянської економіки. Проблеми корупції, змови еліт та несуворих бюджетних обмежень і їх вплив на економічний розвиток радянських систем.

Тема 4. Теоретичні засади економічної трансформації.

Література [1; 12; 14; 18; 19]

Поняття, основні види та етапи трансформації. Особливості перехідного періоду від радянської економіки до ринку. Проблема вибору оптимальної трансформаційної моделі країнами посткомуністичного простору: між „шоковою терапією” і градуалізмом.

„Шокова терапія” та градуалізм як моделі економічної трансформації. „Рівновага часткових реформ” Дж. Хелмана як наслідок градуальної моделі трансформації. Роль приватизації у ринкових перетвореннях. Основні методи здійснення приватизації (ваучерна приватизація, інсайдерська, відкритий продаж з аукціону). Формування ринкових інституцій як передумова успішної економічної трансформації. Роль ринкового законодавства, кредитної системи та приватної власності у процесі ефективної трансформації. Типи приватизації (ваучерна, інсайдерська, прямий продаж під час аукціону) та способи їх маніпулюванням. Теорія інституційних трансформацій. Конструктивна і компромісна моделі трансформацій політичних і економічних інститутів. Градуалізм і радикальна трансформація. Вплив лінійної парадигми політичної трансформації Ростоу і Лернера на вибір моделі економічних реформ у країнах посткомуністичного табору.

Тема 5. Приклади успішних трансформацій за сценаріями „шокової терапії” та градуалізму.

Література [1; 6; 7; 15; 18]

„Шокова терапія” Л. Бальцеровича у Польщі. Передумови та початок економічної трансформації Чехії у 1989–1997 рр. «Шокова терапія» з соціальним обличчям. Економічна криза 1997 р. і другий етап ринкових реформ. Лібертаріанська модель подолання синдрому незавершених реформ у Грузії. Інституційні реформи за моделлю конструктивних перетворень (реформи поліції,

судової системи, бюрократичного апарату). Особливості приватизації. Стратегії подолання корупції. Реформи у сфері освіти. Встановлення політичного контролю над силовими відомствами. Впровадження нових стандартів соціального страхування. Градуальна модель економічної трансформації КНР. Конвергентна модель економіки: сутність та основні теорії. Реформи 1970-х – 1980-х рр.: ходіння по лезу між соціалізмом та капіталізмом. Радикалізація ринкових реформ у 1990-х рр. на початку 2000-х рр. та формування конвергентної моделі економіки. Градуальна модель економічної модернізації Іспанії у постфранкістський період. Особливості інституційних реформ за компромісною моделлю перетворень. Особливості приватизації. Реформи і соціальна політика.

Тема 6. Теорії та моделі модернізації економік країн що розвиваються.

Література [1; 11; 12; 14; 19]

Концепція „азійської драми” Г. Мюрдаля. Інфраструктурна політика держави, інституційні реформи. Взаємозв'язком між політичною культурою та економічною модернізацією: проблеми (не)конгруентності економічних стратегій модернізації в країнах, що розвиваються. Моделі дуалістичної економіки (модель Льюїса, концепція „великого стрибка”). Протекціонізм і економічна модернізація (теоретичні підходи Джо Стедвела). Латиноамериканські концепції периферійного розвитку Р. Пребіша та С. Фуртадо. Азійські та африканські концепції колективної опори на власні сили. Споживачькі поведінкові ефекти в країнах що розвиваються та економічна модернізація. Моделі структурної модернізації економіки. Мілітарна й експортоорієнтована моделі структурної модернізації та їх недоліки. Приклади успішного використання елементів мілітарної моделі модернізації економіки в політиці Ізраїлю та США. Структурна модернізація економіки орієнтована на споживчий попит. Інвестиційно-орієнтована модель структурної модернізації економіки. Доктрина Одзими та японський приклад використання інвестиційно-орієнтованої моделі економічної модернізації. Принципи державної політики у сфері інноваційної модернізації економіки. Орієнтація не на прямі макроекономічні результати, а демонстраційний ефект проєктів, що реалізуються державою. Підтримка нових видів активності (стимулювання венчурних фондів та державне регулювання їх функціонування). Застосування стратегії бенчмаркінгу у процесі планування економічної політики. Використання аутсорсингу в різних секторах державного управління економікою. Надання послуг замість прямих фінансових дотацій. Стратегія зменшення витрат держави на пряму соціальну допомогу і капіталовкладення в освіту та перекваліфікацію кадрів. Технопарки як масштабні інноваційно-технологічні центри.

Тема 7. Державне регулювання економіки.

Література [6; 7; 11; 12; 14; 18; 19]

Методи державного регулювання економіки (правові, адміністративні, економічні та соціально-психологічні методи). Прогнозування соціально-економічного розвитку держави. Програмування у системі державного регулювання економіки. Макроекономічне планування (сутність, методологія і методи індикативного планування, особливості формування індикативного плану). Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Державне регулювання ринку цінних паперів. Державне регулювання розвитку регіонів. Державне регулювання праці, рівня життя населення та розвитку соціальної сфери. Підприємництво як об'єкт державного регулювання економіки. Державне регулювання основних сфер господарської діяльності (промислове виробництво, агропромисловий комплекс, транспорт, капітальне будівництво). Фінансово-кредитне регулювання економіки.

Тема 8. Проблеми подолання бідності та нерівності в економічному розвитку держав світу.

Література [1; 6; 7; 11; 14]

Проблема походження нерівності та бідності в основних економічних теоріях (лібералізм, лібертаріанська теорія, соціал-демократичні підходи, консерватизм, марксизм, неомарксизм, соціал-

лібералізм). Походження бідності та нерівності у призмі поведінкової економіки. Неомарксистські підходи до подолання нерівності у концептуальних поглядах Т. Пікетті. Лібертаріанський патерналізм як стратегія зменшення нерівності та бідності (Р. Талер, К. Санстейн). Особливості конструювання архітектури вибору. Концепція сталого розвитку і проблеми економічної нерівності. Корупція, ексклюзивні інститути та порядки закритого доступу: неоінституційна теорія походження нерівності й бідності у сучасному світі.

Змістовий модуль 2. Економічні системи держав світу.

Тема 1. Економічна політика США і Канади.

Література [1; 11; 12; 14; 18; 19]

Місце США у світовій економіці. Економічний і науково-технічний потенціал. Чинники і динаміка економічного розвитку. Галузева структура економіки. Особливості внутрішньорегіональної економіки. Зовнішньоекономічна експансія США. Особливості економічних зв'язків між Україною та США. Основні напрями державного регулювання економіки у XXI ст. Характерні риси функціонування національної економіки Канади. Еволюція соціальної моделі Канади.

Тема 2. Економічна політика держав Західної Європи.

Література [1; 6; 7; 11; 24]

Країни Європейського Союзу в системі світогосподарських зв'язків. Цілі та завдання Європейського Союзу. Сучасні економічні теорії європейської інтеграції.

Економічні моделі розвитку країн-членів ЄС. Економічна модель Німеччини. Економіка Франції. Економіка Великобританії. Економіка Італії. Скандинавська модель розвитку. Економіка нових країн – учасниць ЄС. Країни ЦСЄ та Європейський Союз. Економіка Польщі. Особливості економіки Чехії. Особливості економіки Словаччини. Особливості економіки Угорщини. Особливості членства в ЄС. Україна і ЄС.

Тема 3. Економічна політика держав Східної та Південно-Східної Азії.

Література [1; 12; 14; 19; 22]

Економічна політика Японії. Місце країни у глобальній економіці та в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні. Галузева структура господарства. Особливості зовнішньоекономічних зв'язків. Еволюція економічних моделей. Чинники економічного успіху Японії у післявоєнний період. Причини та наслідки японської кризи 90-х рр. XX ст. Японська модель в умовах глобалізації світового господарства. „

Економічне диво” Республіки Корея. Земельна реформа і споживчо-орієнтована модель модернізації. Перехід до експортоорієнтованої моделі модернізації держави. Роль економічних синдикатів Кейрецу в економічній модернізації Кореї: переваги та пастки синдикальної моделі економічного розвитку.

Економічна криза 1997 р. і реформування синдикальної моделі економіки. Вплив демократизації політичних інститутів на економічний розвиток держави. Економічна модернізація Республіки Китай (Тайвань). Роль земельної реформи та споживчо-орієнтованої моделі модернізації економіки держави. Роль інноваційних технопарків у економічній модернізації Тайваню (технопарк Синьдзю). Авторитарна модель модернізації, державний протекціонізм і економічне зростання держави. Вплив демократизації політичної системи Тайваню 1990-х рр. на економічний розвиток держави. Економічна політика Малайзії. Роль авторитарної моделі модернізації. Недоліки імплементації стратегії споживчо-орієнтованої модернізації економіки Малайзії, основні наслідки земельної реформи в державі. Економічна політика Сінгапуру.

Реформування фінансового сектору держави. Державне регулювання і корпоративна модель економіки. Особливості соціальної політики Сингапуру. Економічний розвиток і подолання корупції.

Тема 4. Економічна політика країн Близького та Середнього Сходу у другій половині XX – на початку XXI ст.

Література [1; 11; 14; 30; 31]

Ісламська економічна доктрина: міфи та реалії. Економічна політика країн Близького та Середнього Сходу. Економічна політика Єгипту. Економічна політика Лівії. Економічна політика Ірану (ісламсько орієнтована модель економіки). Інститут хал яль в ісламській економіці. Економічна політика Туреччини між ісламсько та ліберально орієнтованими моделями.

Тема 5. Економічна політика країн Латинської Америки у другій половині XX –поч. XXI ст.

Література [1; 11; 12; 14; 19]

Основні етапи та тенденції економічної політики латиноамериканських країн. Економічні реформи в Бразилії. Економічна політика Аргентини. Інноваційна модернізація економік Чилі та Мексики. Особливий економічний шлях Венесуели та Куби.

Тема 6. Економічна політика України на сучасному етапі: основні проблеми реформування економічної системи.

Література [1; 64 7; 11; 12]

Становлення економічної системи України. Економічна трансформація 1990-х рр. і пастки градуалізму. Формування рентвоорієнтованої моделі економіки та олігархізація держави. Спроби лібералізації економічної системи України у 2005–2010 рр.

Економічні реформи в Україні після Майдану. Проблема подолання корупції та рентвоорієнтованої економічної системи. Адміністративно-територіальна реформа і управління економічною системою. Проблеми ефективного управління державною власністю. Особливості приватизації. Економічні перспективи і збитки України від територіальних конфліктів.

Економічний розвиток і євроінтеграційна політика. Пастки монетарної політики держави в умовах залежності від кредитування міжнародних фінансових інститутів.

6.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма навчання						заочна форма / заочна прискорена форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	срс		л	п	лаб	інд	срс
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи економічної політики												
Тема 1 Взаємозв'язок політики та економіки	8	2				6	9/8	1/1				8/7
Тема 2. Генезис сучасних економічних теорій	10	4				6	9/8		1/1			8/7
Тема 3. Політичний режим та економічна система	10	4				6	9/8	1/1				8/7
Тема 4. Теоретичні засади економічної трансформації	10	2	2			6	9/8		1/1			8/7
Тема 5. Приклади успішних трансформацій за сценаріями „шокової терапії” та гра дуалізму	9	2	1			6	8 / 7					8 / 7
Тема 6. Теорії та моделі модернізації економік країн що розвиваються	10	2	2			6	8 / 7					8 / 7
Тема 7. Державне регулювання економіки	8	2				6	8 / 7					8 / 7
Тема 8. Проблеми подолання бідності та нерівності в економічному розвитку держав світу	8	2				6	8 / 7					8 / 7
Разом за змістовим модулем 1	78	20	5	-	-	48	68/60	2	2	-	-	64/56
Змістовий модуль 2. Економічні системи держав світу												
Тема 1. Економічна політика США і Канади	8		2			6	9/8		1/1			8 / 7
Тема 2. Економічна політика держав Західної Європи	8	2	2			6	9/8		1/1			8 / 7
Тема 3. Економічна політика держав Східної та Південно-Східної Азії	8	2	2			6	8/7					8 / 7
Тема 4. Економічна політика країн Близького та Середнього Сходу	8	2	2			6	8/7					8 / 7
Тема 5. Економічна політика держав Латинської Америки	8	2	2			4	8/7					8 / 7
Тема 6. Економічна політика України на сучасному етапі: основні проблеми реформування економічної системи	2	2	-	-	-		10/8	2				8/ 6
Разом за змістовим модулем 2	39	10	10	-	-	24	52/45	2/2	2 / 2			48 / 41
Усього годин	120	30	15	-	-	75	120/105	4/4	4/4			112/97

7.

ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Генезис сучасних економічних теорій	1/1
2	Теоретичні засади економічної трансформації	2/1 /1
3	Приклади успішних трансформацій за сценаріями „шокової терапії” та гра дуалізму	1
4	Теорії та моделі модернізації економік країн що розвиваються	2
5	Економічна політика США і Канади	2/1/1
6	Економічна політика держав Західної Європи	2/1/1
7	Економічна політика держав Східної та Південно-Східної Азії	2
8	Економічна політика країн Близького та Середнього Сходу	2
9	Економічна політика держав Латинської Америки	2
	Разом	15 /4/ 4

8. САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ. ТЕМАТИКА САМОСТІЙНИХ ЗАВДАНЬ

№	Назва теми	Кількість годин
1	Взаємозв'язок політики та економіки	6/8/7
2	Генезис сучасних економічних теорій.	6/8/7
3	Політичний режим та економічна система	6/8/7
4	Теоретичні засади економічної трансформації	6/8/7
5	Приклади успішних трансформацій за сценаріями „шокової терапії” та градуалізму	6/8/7
6	Теорії та моделі модернізації економік країн що розвиваються	6/8/7
7	Державне регулювання економіки	6/8/7
8	Проблеми подолання бідності та нерівності в економічному розвитку держав світу	6/8/7
9	Економічна політика США і Канади	6/8/7
10	Економічна політика держав Західної Європи	6/8/7
11	Економічна політика держав Східної та Південно-Східної Азії	6/8/7
12	Економічна політика країн Близького та Середнього Сходу	6/8/7
13	Економічна політика держав Латинської Америки	6/8/7
14	Економічна політика України на сучасному етапі: основні проблеми реформування економічної системи	6/8/7
	Разом	75 / 112 / 97

9.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Одним з видів самостійної роботи здобувачів вищої освіти є підготовка реферату.

Реферат покликаний показати знання основних категорій сучасної соціології, найбільших соціологічних шкіл, відповідних публікацій.

При оцінці реферату особливе значення придається самостійності мислення, новим

прикладам, проробленню книг і публікацій, що не входять у рекомендований список літератури. При роботі з першоджерелами варто уникати прямого конспектування тексту, а зосередити увагу на коментуванні, тобто на викладі власних поглядів по розглянутому матеріалі. Однак цитування також може використовуватися для аргументації чи формулювання думки автора.

Реферат повинний мати чітку структуру. Початок реферату - зміст, що складається з розділів і підрозділів, які відповідають заголовкам і підзаголовкам у тексті. За змістом слідує вступ: постановка мети, задач, визначення границь дослідження теми.

Основна частина поетапно розкриває тему реферату. Наприкінці оформляються висновки, показуються напрямки подальшого розвитку теми. Завершується реферат списком використаної літератури (оформленим у алфавітному порядку). Обов'язкові посилання в рефераті з використаної літератури (наприклад, [1, с.35-40].).

У ході роботи над рефератом передбачається консультування викладача: обговорення напрямку наукового пошуку, узгодження змісту і ін.

Реферат, прорецензований викладачем, виноситься на захист і обговорення в аудиторії.

Обсяг реферату – 20-25 сторінок. Форматування тексту: «по ширині», 14 шт, 1 інт, поля - 2 см з боків. Тема реферату вибирається (за бажанням) із пропонованої тематики. За узгодженням з викладачем можливе самостійне формулювання теми.

ТЕМАТИКА РЕФЕРАТИВНОЇ РОБОТИ

1. Економічна система США.
2. Економічна система Канади.
3. Економічна система Франції.
4. Економічна система ФРН.
5. Економічна система Італії.
6. Економічна система Великобританії.
7. Економічна система Іспанії.
8. Економічна система Нідерландів.
9. Економічна система Швейцарії.
10. Економічна система Норвегії.
11. Економічна система Швеції.
12. Економічна система Данії.
13. Економічна система Польщі.
14. Економічна система Чехії.
15. Економічна система Словаччини.
16. Економічна система Угорщини.
17. Економічна система Румунії.
18. Економічні системи Прибалтійських республік.
19. Економічна система Японії.
20. Економічна система Республіки Кореї.
21. Економічна система КНР.
22. Економічна система Сінгапуру.
23. Економічна система Малайзії.
24. Економічна система Індії.
25. Економічна система Туреччини.
26. Економічна система Ірану.
27. Економічна система Ізраїлю.
28. Економічна система Бразилії.

29. Економічна система Мексики.
30. Економічна система Аргентини.

10. ЗАЛІКОВІ ЗАВДАННЯ

1. Охарактеризуйте взаємозв'язок політики та економіки.
2. Визначте мету економічної політики.
3. Охарактеризуйте безробіття та його різновиди.
4. Охарактеризуйте закон «кривої Філіпса», поняття та різновиди інфляції і методи її подолання.
5. Встановіть функції держави у ринковій системі.
6. Висвітліть типи ринків та методи їх регулювання.
7. Охарактеризуйте фінансову політику держави.
8. Встановіть основні закономірності, що впливають із кривої Лафера.
9. З'ясуйте соціальні функції держави
10. Встановіть особливості визначення коефіцієнту Джині.
11. Охарактеризуйте проблему (не)доцільності політичного регулювання економічних процесів у призмі теорії Коуза.
12. Охарактеризуйте еволюцію поглядів на економічну політику у XVIII–XIX ст.
13. Дайте визначення поняттям «меркантилізм», «фізіократія», «фритредерство».
14. Охарактеризуйте монетаризм як політико-економічну доктрину.
15. Охарактеризуйте марксистську теорію економічного розвитку.
16. З'ясуйте роль держави в економічній системі крізь призму монетарної теорії.
17. Висвітліть основні концептуальні підходи кейнсіанства до макроекономічного регулювання ринків.
18. Охарактеризуйте теорії неолібералізму і соціального ринкового господарства.
19. Висвітліть економічні погляди Л. Мізеса.
20. Охарактеризуйте теорію спонтанного порядку Ф. Хайєка.
21. Встановіть основні особливості теорії економічних порядків В. Ойкена.
22. Охарактеризуйте концепцію соціального ринкового господарства німецької школи першої половини XX ст.
23. Встановіть основні теорії сучасного економічного консерватизму (теорія раціональних очікувань, теорія пропозиції, теорія недосконалої інформації).
24. З'ясуйте основні теоретичні постулати некейнсіанства і посткейнсіанства.
25. Охарактеризуйте монетарне кейнсіанство та його місце у сучасних економічних теоріях.
26. Встановіть роль та значення інституціоналізму у сучасній економічній теорії.
27. Висвітліть основні постулати неординарних економічних теорій (теорія Й.Шумпетера, концепція множинності моделей соціалізму О. Ланге, модель „витрати – випуск” В. Леонтьєва).
28. Охарактеризуйте теорію раціонального вибору та її критику.
29. Встановіть закономірності економічного процвітання в умовах авторитаризму та демократії.
30. Встановіть кореляцію між політичним режимом та економічним розвитком у призмі соціологічної теорії Р. Інглегарта (теорія постматеріалістичних цінностей).
31. Охарактеризуйте економічний розвиток у контексті корелюючих взаємозв'язків „політичний режим – економічна система – система освіти – інституціоналізоване суспільство”.
32. Встановіть основні особливості економічного розвитку автократій радянського типу.

33. Дайте визначення поняттю «трансформація», визначте основні її види та етапи.
34. Встановіть особливості перехідного періоду від радянської економіки до ринку.
35. З'ясуйте проблему вибору оптимальної трансформаційної моделі країнами посткомуністичного простору між „шоковою терапією” і градуалізмом.
36. Охарактеризуйте „шокову терапію” та градуалізм як моделі економічної трансформації.
37. Висвітліть основні особливості „рівноваги часткових реформ” (Дж. Хелман).
38. З'ясуйте роль приватизації у ринкових перетвореннях. Встановіть основні методи здійснення приватизації.
39. Встановіть роль формування ринкових інституцій в умовах економічної трансформації.
40. Визначте вплив лінійної парадигми політичної трансформації Ростоу і Лернера на вибір моделі економічних реформ у країнах посткомуністичного табору.
41. Висвітліть особливості перебігу „шокової терапії” у Польщі (початок 1990-х рр.).
42. Охарактеризуйте передумови та початок економічної трансформації Чехії у 1989– 1997 рр.
43. Висвітліть перебіг економічної кризи 1997 р. у Чехії та особливості другого етапу ринкових реформ.
44. З'ясуйте особливості застосування лібертаріанської моделі для подолання синдрому незавершених реформ у Грузії.
45. Охарактеризуйте градуальну модель економічної трансформації КНР.
46. Дайте визначення поняттю «конвергентна модель економіки», з'ясуйте її сутність та основні теорії.
47. Охарактеризуйте реформи 1970-х – 1980-х рр. у КНР.
48. Висвітліть особливості радикалізації ринкових реформ в КНР у 1990-х рр.
49. Охарактеризуйте градуальну стратегію економічної модернізації Іспанії у постфранкістський період.
50. Висвітліть основні положення концепції „азійської драми” Г. Мюрдаля.
51. Охарактеризуйте теорію дуалістичної економіки.
52. Висвітліть основні підходи до модернізації периферійних економік у призмі латиноамериканських економічних теорій (Р. Пребіш та С. Фуртадо).
53. Охарактеризуйте азійські та африканські концепції колективної опори на власні сили.
54. Визначте моделі структурної модернізації економіки.
55. Встановіть принципи державної політики у сфері інноваційної модернізації економіки.
56. З'ясуйте методи державного регулювання економіки (правові, адміністративні, економічні та соціально-психологічні методи).
57. З'ясуйте роль прогнозування у соціально-економічному розвитку держави.
58. Встановіть роль програмування у системі державного регулювання економіки.
59. Охарактеризуйте основні підходи до макроекономічного планування та його роль у державному регулюванні економічним розвитком.
60. Встановіть особливості державного регулювання зовнішньоекономічною діяльністю.
61. Висвітліть основні підходи до державного регулювання ринку цінних паперів.
62. Висвітліть основні підходи до державного регулювання розвитку регіонів.
63. Висвітліть основні підходи до державного регулювання ринку праці, рівня життя населення та розвитку соціальної сфери.
64. Охарактеризуйте підприємництво як об'єкт державного регулювання.
65. Охарактеризуйте державне регулювання основних сфер господарської діяльності (промислове виробництво, агропромисловий комплекс, транспорт, капітальне будівництво).
66. З'ясуйте основні підходи до фінансово-кредитного регулювання економіки.

67. Висвітліть особливості економічної політики США у другій половині XX – на початку XXI ст.
68. Висвітліть особливості економічної політики Канади.
69. Охарактеризуйте канадську систему соціального забезпечення.
70. Висвітліть процес становлення сучасних механізмів регулювання економічної системи Великобританії.
71. Охарактеризуйте економічну політику ФРН.
72. Охарактеризуйте економічну політику Франції.
73. З'ясуйте ключові особливості моделі „шведського соціалізму”.
74. Охарактеризуйте економічну політику Італії.
75. Охарактеризуйте економічну політику Японії.
76. Встановіть основні причини „економічного дива” Республіки Корея.
77. Охарактеризуйте економічну модернізацію Республіки Китай (Тайвань).
78. Охарактеризуйте економічну політику Малайзії.
79. Охарактеризуйте економічну політику Сінгапуру у кінці XX – на початку XXI ст.
80. Встановіть особливості ісламської економічної доктрини.
81. Охарактеризуйте економічну політику країн Близького та Середнього Сходу:
82. Охарактеризуйте економічну політику Єгипту.
83. Охарактеризуйте економічну політику Лівії.
84. Охарактеризуйте економічну політику Ірану.
85. Охарактеризуйте економічну політику Туреччини.
86. Встановіть основні етапи та тенденції економічної політики латиноамериканських країн.
87. З'ясуйте результати економічних реформ у Бразилії наприкінці XX – на початку XXI ст.
88. Охарактеризуйте економічну політику Аргентини.
89. З'ясуйте особливості інноваційної модернізації економік Чилі та Мексики.
90. Охарактеризуйте ключові риси «особливого економічного шляху» Венесуели та Куби.

10. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

В процесі вивчення дисципліни використовуються наступні методи навчання:

МН 1. Студентоцентроване навчання – розширення автономії здобувача, здатності до критичного мислення на основі результативного підходу, що передбачає нові підходи до навчання з метою розвитку особистості здобувача з урахуванням його ціннісних орієнтацій.

МН 2. Репродуктивний метод – навчання здобувачів організовується за допомогою практичних вправ та робіт, різних форм самоконтролю, що сприяє формуванню знань, навичок і вмінь у здобувачів, основних розумових операцій (аналіз, синтез, узагальнення тощо).

МН 3. Комбінація лекційних та практичних занять та консультацій (зокрема особистих консультацій з викладачем та використання системи Moodle) із розв'язанням ситуаційних завдань, які розвивають аналітичні здібності та навички роботи в колективі.

МН 4. Пояснювально-ілюстративний метод – здобувачі одержують знання на лекціях, з навчальної або методичної літератури шляхом конспектування, тезування, анотування, рецензування, під час консультацій з підготовки рефератів та/або доповідей.

МН 5. Евристичний метод – під керівництвом викладача або на основі евристичних вказівок здобувачі активно намагаються знайти рішення висунутих у навчанні, або сформульованих самостійно, пізнавальних завдань, що дозволяє активізувати мислення, викликати зацікавленість до пізнання на практичних заняттях та контрольних точках.

МН 6. Методи стимулювання й мотивації навчальної роботи – здобувачі приймають участь у пізнавальних іграх, моделюванні рольових ситуацій, створенні ситуацій успіху в навчальній

роботі, пред'явленні вимог і методів заохочення.

МН 8. Метод проблемного викладу та проблемно-орієнтованого навчання, зокрема з проведенням презентацій – розуміння здобувачами поставленої проблеми та формулювання пізнавальних завдань на основі різних джерел та засобів, уміння проаналізувати поставлене завдання, порівняти різні точки зору та підходи, розуміння логіки та думок викладача, усвідомлення та запам'ятовування.

МН 9. Метод самостійної роботи здобувачів та самостійного навчання – розв'язання практичних завдань та опрацювання теоретичного матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення. Самостійна робота з вивченням оприлюднених навчальних матеріалів, зокрема в системі Moodle.

МН 10. Методи організації й здійснення навчальної та наукової діяльності, що поєднує словесні, наочні і практичні методи:

- словесні методи – у вигляді бесіди, інструктажу, лекційного матеріалу, методичних вказівок, співбесід;

- наочні методи, відео методи тощо – проведення лекційних та практичних занять за допомогою презентацій, ілюстрацій, демонстраційного матеріалу, тобто отримання знань завдяки наочному спостереженню;

- практичні методи – за допомогою вправ, практичних прикладів, аналізу статистичних даних, тренувань, тренінгів здобувачі одержують знання та уміння, виконуючі ці практичні дії;

- наукова робота здобувача – наукові дослідження та опрацювання наукової інформації.

МН 11. Активні методи навчання (дискусійні методи) – в будь-яких формах навчання, включаючи лекційні заняття, використовуються елементи дискусії, а саме: обговорення, суперечки, зіткнення позицій, бізнес-симуляції ділові ігри, кейси, тренінги, пояснення, бесіди, дискусії, діалог.

(«Положення про організацію освітнього процесу в ДДМА», затверджено Вченою радою ДДМА 26.09.2019 р. протокол №2; «Положення про навчальний дистанційний курс і організацію навчального процесу за заочною (заочно-дистанційною) формою в системі Moodle DDMA у ДДМА», затверджено Вченою радою ДДМА 23.06.2017 р. протокол №6).

11. МЕТОДИ, КРИТЕРІЇ ТА ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

В процесі вивчення дисципліни використовуються наступні методи оцінювання:

МО 1. Попереднє (вхідне) оцінювання знань (письмовий метод або тестування).

МО 2. Поточне оцінювання (письмовий метод або тестування на лекційних та практичних заняттях та/або у системі Moodle, виконання модульних контрольних робіт, виконання індивідуальних завдань, зокрема рефератів).

МО 3. Тематичне або періодичне оцінювання (письмовий метод на лекційних та практичних заняттях, усне опитування або тестування на практичних заняттях та/або у системі Moodle).

МО 7. Оцінювання спроможності здобувача працювати самостійно та в команді;

МО 8. Оцінювання вміння застосовувати творчі підходи в процесі наукового пошуку інформації.

МО 9. Оцінювання якості опрацювання здобувачем літератури, законодавчої бази та електронних джерел за темою дослідження.

МО 10. Підсумкове (семестрове) оцінювання, зокрема: диференційований залік; екзамен (письмовий метод або тестування, зокрема у системі Moodle).

Передбачається використання модульно-рейтингової системи оцінювання знань. Основною формою контролю знань здобувачів в кредитно-модульній системі є складання здобувачами всіх запланованих модулів. Формою контролю є накопичувальна система. Складання модуля передбачає виконання здобувачем комплексу заходів, передбачених семестровим графіком навчального процесу та контролю знань здобувачів, затверджених деканом факультету.

«Положення про організацію освітнього процесу в ДДМА», затверджено Вченою радою

ДДМА 26.09.2019 р. протокол №2; «Положення про навчальний дистанційний курс і організацію навчального процесу за заочною (заочно-дистанційною) формою в системі Moodle DDMA у ДДМА», затверджено Вченою радою ДДМА 23.06.2017 р. протокол №6.

12. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

12.1 Перелік обов'язкових контрольних точок для оцінювання знань студентів денної форми навчання

№	Назва і короткий зміст контрольного заходу	Мак балів	Характеристика критеріїв досягнення результату навчання для отримання максимальної кількості балів
1	Контроль роботи здобувача на практичних заняттях	10	здобувач вищої освіти здатний продемонструвати критичне осмислення лекційного та позалекційного матеріалу, брати кваліфіковану участь у дискусії з наведенням аргументації
2	Індивідуальне завдання №1	30	здобувач вищої освіти здатний виконати творче завдання: підготовка реферату за обраною темою.
3	Модульна контрольна робота	40	здобувач вищої освіти виконав тестові та розрахункові завдання, що відповідають програмним результатам навчання за темами змістового модуля
4	Контроль поточної роботи на практичних заняттях. Реферат.	20	здобувач вищої освіти здатний продемонструвати критичне осмислення лекційного та позалекційного матеріалу, брати кваліфіковану участь у дискусії з наведенням аргументації
Поточний контроль		100	-
Підсумковий контроль		100	здобувач вищої освіти виконав тестові та розрахункові завдання та навів аргументовані відповіді на ситуаційні завдання, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни
Всього		100	-

12.2 Перелік обов'язкових контрольних точок в умовах необхідності дистанційної форми

№	Назва і короткий зміст контрольного заходу	Мак балів	Характеристика критеріїв досягнення результатів навчання для отримання максимальної кількості балів
1	Тестова контрольна робота, яка виконується індивідуально в системі Moodle	40	здобувач вищої освіти виконав тестові завдання, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни
2	Екзамен (залік) виконується індивідуально в системі Moodle	60	здобувач вищої освіти виконав аналітично-розрахункові завдання
Всього		100	-

Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання позааудиторної СР здобувачів є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних заняттях. Підсумковий контроль знань та компетентностей здобувачів вищої освіти здійснюється на підставі проведення ЗАЛКУ, завданням якого є перевірка розуміння програмного матеріалу, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

Переведення набраних здобувачем балів за 100-бальною шкалою в оцінки за національною (5-бальною) шкалою та шкалою ECTS здійснюється в відповідності до таблиці:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		іспит	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
81 – 89	B	добре	
75 – 80	C		
65 – 74	D	задовільно	
55–64	E		
30–54	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 29	F	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

13. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Аслунд А. Велике переродження. Уроки перемоги капіталізму над комунізмом / Андрес Аслунд, Сімеон Дянков. Львів: ВИДАВНИЦТВО СТАРОГО ЛЕВА, 2015. 440 с.
2. Бауман Зигмунд, Донскіс Леонідас. Плинне зло. Життя без альтернатив. Пер. з англ. Олександра Буценка. К.: ДУХ І ЛІТЕРА, 2017. 216 с.
3. Валле В. Корупція: роздуми після Майдану. К.: Дух і Літера, 2015. 280 с.
4. Війна і націоналізм. *Спільне. Журнал соціальної критики*. 2016. Випуск 10.
5. Гендер і праця. *Спільне. Журнал соціальної критики*. 2013. Випуск 6.
6. Грем Макстон, Йорген Рандерс. У пошуках добробуту. Керування економічним розвитком для зменшення безробіття, нерівності та змін клімату / Грем Макстон, Йорген Рандерс. К.: Пабулум, 2017. 320 с.
7. Даг Деттер, Стефан Фьольстер. Державне багатство народів. Як управління державними активами може посилити чи підірвати економічне зростання / Даг Деттер, Стефан Фьольстер. Львів: Видавництво Старого Лева, 2017. 328 с.
8. Ден Сенор, Сол Сингер. Країна стартапів. Історія ізраїльського економічного дива / Пер. з англ. Мирослави Лузіної. К.: Yakaboo Publishing, 2016. 360 с.
9. Ерик С. Райнерт. Як багаті країни збагатили... і чому бідні країни лишаються бідними. К.: Темпора, 2015. 444 с.
10. Канеман Д. Мислення швидко і повільно. К.: Наш Формат, 2017. 480 с.
11. Норт Дуглас. Насильство та суспільні порядки. Основні чинники, які вплинули на хід історії / Дуглас Норт, Джон Волліс, Баррі Вайнгест; пер. з англ. Тарас Цимбал. К.: Наш Формат, 2017. 352 с.
12. Пікетті Тома. Капітал у XXI столітті [Електронний ресурс]. К.: Наш Формат, 2016. 696 с. URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Piketty_Thomas/Kapital_u_XXI_stolitti.pdf.
13. Рей Рендал. Сучасна теорія грошей / пер. з англ. Олександр Вальчишен. К.: Наш формат, 2017. 480 с.
14. Робінсон Дж. Чому нації занепадають. К.: Наш Формат, 2016. 440 с.
15. Стадвелл Джо. Чому Азії вдалося? К.: Наш Формат, 2017. 448 с.
16. Стігліц Д. Ціна нерівності. К.: Темпора, 2017. 584 с.
17. Федорін В. Гудбай імперіє. Розмови з Кахою Бендукідзе / Володимир Федорін. – Львів: ВИДАВНИЦТВО СТАРОГО ЛЕВА, 2015. – 527 с.
18. Ха-Юн Чанг. Економіка. Інструкція з використання. К.: Наш Формат, 2017. 400 с.
19. Чалдині Р. Переконавання: революційний метод впливу на людей. Харків: КЛУБ СІМЕЙНОГО ДОЗВІЛЛЯ, 2017. 352 с.

Додаткова література

20. Білорус О.Г., Лук'яненко Д.Г. та ін. Глобальні трансформації і стратегії розвитку. К., 1998.
21. Буракова Л. Чому Грузії вдалося. К.: ДУХ І ЛІТЕРА, 2012. 264 с.
22. Ву-Камінгс Мередіт. Корея: демократія та реформування приватних корпорацій. URL: <http://www.ucipr.kiev.ua/ukrainian/ers/25/ers2512.html>

23. Гаврилишин О. Капіталізм для всіх чи капіталізм для обраних. Розбіжні шляхи посткомуністичних трансформацій. К., 2007.
24. Губені Ю. Розвиток і адаптація аграрної політики Чеської Республіки до інтеграційних вимог ЄС. *Економіка України*. 2002. №7.
25. Економіка зарубіжних країн: Навчальний посібник / За ред. Ю.Г. Козака, В. В. Ковальського, К. І. Ржепішевського. К. : ЦУЛ, 2003.
26. Економіка зарубіжних країн: Підручник. – 2-ге вид. / А. Філіпенко, В. Вергун, І. Бураківський та ін. К.: Либідь, 1998.
27. Ігнат'єв П. М. Країнознавство. Країни Азії: Навч. посіб. Чернівці: Книги. – 2004. – 384 с.
28. Калетнік Г. М. Державне регулювання економіки. Навч. посіб. [Електронний ресурс] / Г.М. Калетнік, А.Г. Мазур, О.Г. Кубай. URL: http://pidruchniki.ws/1813011338682/ekonomika/derzhavne_regulyuvannya_ekonomiki_kaletnik_g_m
29. Коломицева О.В. Порівняльний аналіз моделей структурної модернізації економіки [Електронний ресурс]. URL: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/chem_biol/nvlnau/Ekon/2009_5/articles/O._V._Kolomi_tseva.pdf
30. Корнєєв В. В. Ісламська фінансова модель: особливості розвитку. *Вісник соціально-економічних досліджень*. 2012. Вип. 1. URL: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vsed/2012_44/44/312-318.pdf
31. Куртімолаєв С. Ісламська економіка як альтернатива капіталізму та соціалізму [Електронний ресурс]. Іслам в Україні. URL: http://islam.in.ua/4/ukr/full_articles/5480/visibletype/1/index.html